

Voegen in het strafproces

Voegen in het strafproces | april 2011

U bent slachtoffer geworden van een misdrijf of overtreding en u heeft daarbij schade geleden. Eén van de mogelijkheden om uw schade vergoed te krijgen is u als benadeelde partij te voegen in het strafproces tegen de verdachte. In dit informatieblad wordt uitgelegd wat 'voegen' precies is en hoe dat in z'n werk gaat.

Voegen, wat is dat

Als iemand een strafbaar feit pleegt, is hij in principe zelf aansprakelijk voor de daarbij door hem veroorzaakte schade. De officier van justitie beslist of de verdachte voor de rechter moet verschijnen. Zo ja, dan volgt een strafzitting. Op die zitting zal de officier van justitie een straf eisen. Wanneer u schade heeft geleden, dan kunt u om een vergoeding van die schade vragen in dit strafproces. Dit kunt u schriftelijk doen door middel van een formulier of u kunt dit mondeling doen op het moment van de zitting. Allebei de mogelijkheden noemen we voegen. Heeft u zich als benadeelde in het strafproces gevoegd, dan vraagt de officier van justitie de rechter om óók een uitspraak te doen over de toewijzing van uw schade. Uw claim loopt als het ware mee in het proces tegen de verdachte. U hoeft dus geen aparte procedure te starten. Aan de voeging zijn voor u als benadeelde geen kosten verbonden.

Voorwaarden voor voeging in het strafproces

- U heeft schade geleden door een strafbaar feit;
- De verdachte is opgespoord;
- U heeft uw schade of een deel daarvan niet op een andere manier vergoed gekregen;
- De verdachte moet voorkomen, er vindt dus een strafzitting voor de rechter plaats;
- De verdachte moet voorkomen voor het feit waarvan u slachtoffer bent geworden.

Wie kan zich voegen

- Benadeelde: Een benadeelde (iemand die schade heeft geleden door een strafbaar feit) van 18 jaar of ouder, kan zelf in de procedure optreden.
- Nabestaanden: Nabestaanden kunnen zich voegen in een strafproces voor specifieke kosten, zoals de kosten van de begrafenis of voor een verlies aan inkomsten indien de overledene kostwinnaar was.
- Rechtspersoon: voor een rechtspersoon moet een vertegenwoordigingsbevoegde of een gemachtigde (een natuurlijk persoon) optreden.

U bent niet verplicht om een advocaat in te schakelen. Dat mag natuurlijk wel. Bent u jonger dan 18 jaar dan moet uw wettelijk vertegenwoordiger (ouder of voogd) voor u optreden. Uw wettelijk vertegenwoordiger moet in dit geval het formulier voor het voegen medeondertekenen. U kunt iemand machtigen om namens u in de voegingsprocedure op te treden. Deze persoon behartigt dan uw belangen. Hij moet wel meerderjarig zijn. Is degene die voor u optreedt geen advocaat, dan moet u hem schriftelijk machtigen. De machtiging is opgenomen in het formulier.

Hoe kunt u zich voegen

U kunt zich vóór en tijdens de zitting voegen.

Voegen vóór de zitting

Voordat de zitting plaatsvindt, voegt u zich schriftelijk met het formulier, dat u van de officier van justitie gekregen heeft. Op het formulier vult u in wat voor schade u heeft geleden en om welk bedrag het gaat. Ook wordt gevraagd of u een deel van uw schade al via andere wegen (bijvoorbeeld verzekering) vergoed heeft gekregen. Schade die al vergoed is kunt u namelijk niet meer van de verdachte vorderen. Het invullen van het formulier kan lastig zijn. Bij een niet goed of onvolledig ingevuld formulier loopt u het risico dat uw schade niet wordt vergoed. Laat u dus goed voorlichten als u vragen heeft of twijfelt over wat u moet invullen. Slachtofferhulp Nederland kan u helpen met het invullen van het formulier.

Het ingevulde formulier geeft u aan de officier van justitie of stuurt u zo spoedig mogelijk op naar het parket waar de officier werkt. Weet u niet waar u het formulier naartoe moet sturen, neem dan contact op met het slachtofferloket bij u in de buurt, voor adressen zie www.slachtofferloket.nl. Mocht u een bewijs van verzending willen hebben, dan kunt u het aangetekend versturen. Denkt u er aan dat u voor uzelf kopieën van alle stukken (die u verzendt) maakt en bewaart.

Tijdens de zitting vraagt de officier van justitie aan de rechter om u een schadevergoeding toe te kennen. U hoeft dat niet zelf aan de rechter te vragen. Als u zich als benadeelde gevoegd heeft vóórdat de zitting plaatsvindt, dan hoeft u in principe niet op de zitting aanwezig te zijn. Wel kan het voorkomen dat u door de rechter wordt opgeroepen. In dat geval bent u verplicht om te verschijnen.

Voegen tijdens de zitting

Het verdient de voorkeur u vóór de zitting te voegen. U kunt zich echter ook tijdens de zitting voegen. Er zijn twee mogelijkheden.

- **Schriftelijk:** U zorgt ervoor dat de rechter kort vóór de aanvang van de zitting een schriftelijke opgave ontvangt van uw schade en de omstandigheden waaronder die schade is opgetreden. Deze schriftelijke opgave kunt u persoonlijk aan de rechter geven, of aan de griffier van het gerecht waar de zitting zal plaatsvinden.

- **Mondeling:** U kunt uw opgave ook mondeling doen, tijdens de zitting. U moet dan zelf tegen de rechter zeggen dat u schadevergoeding eist.

In beide gevallen moet u voldoende bewijsstukken van uw schade kunnen leveren. Bent u minderjarig, dan heeft u alleen toegang tot de zitting om uw vordering kenbaar te maken. Ook de uitspraak van de rechter kunt u bijwonen.

Inzien van stukken

Om uw vordering goed voor te kunnen bereiden, kan het van belang zijn dat u inzage krijgt in de processtukken. U kunt de officier van justitie om inzage vragen. Deze kan dat in het belang van het proces geheel of gedeeltelijk weigeren. Dit wordt u schriftelijk meegedeeld. In de brief wordt ook aangegeven hoe u eventueel daarover uw beklag kan doen.

Schade

Er wordt onderscheid gemaakt tussen twee soorten schade: materieel en immaterieel.

- Bij materiële schade gaat het meestal om de waarde van vernielde of gestolen goederen, medische kosten en verlies van inkomsten omdat u een tijd niet kon werken. De hoogte van materiële schade is in het algemeen redelijk goed vast te stellen. Wees erop bedacht dat u van bijvoorbeeld gestolen goederen niet de nieuwwaarde vergoed krijgt, maar de zogeheten dagwaarde. Dat laatste bedrag moet u opgeven. Bij Slachtofferhulp Nederland kunt u hierover informatie krijgen.
- Bij immateriële schade gaat het om het verdriet, de pijn en de angst. Vergoeding van immateriële schade heet ook wel 'smartengeld'. De hoogte van immateriële schade is vaak lastig vast te stellen.

Een medewerker van Slachtofferhulp Nederland kan u helpen bij het inventariseren van uw schade.

Het vonnis

Vindt de rechter dat u recht heeft op schadevergoeding en acht hij het feit bewezen, dan kan hij de dader veroordelen tot het betalen van (een gedeelte van) uw schade. Er zijn twee mogelijkheden.

- De rechter kan u een schadevergoeding toewijzen. De rechter zegt in dat geval alleen dat u volgens hem recht hebt op schadevergoeding. U moet nu zelf het bedrag innen. U stuurt de dader een aangetekende brief met het verzoek om binnen een bepaalde termijn te betalen. Betaalt hij niet binnen deze termijn, dan kunt u een deurwaarder inschakelen met overlegging van een afschrift van het vonnis.
- De rechter legt als verplichting aan de dader op dat deze de schade aan u moet betalen. Dit is de zogenoemde 'schadevergoedingsmaatregel'. De officier van justitie zal in dit geval het Centraal Justitieel Incasso Bureau inschakelen, die probeert het bedrag voor u te innen.

Of er in uw geval sprake is van een maatregel of een toewijzing, kunt u vinden in het afschrift van het vonnis van de rechter of in de brief van de officier van justitie. Die ontvangt u na afloop van het proces. Heeft u niet automatisch een afschrift van het vonnis ontvangen, dan kunt u de griffie van de rechtbank of het hof verzoeken om u dit alsnog toe te sturen.

Hoger beroep

Als de officier van justitie of de verdachte in een strafzaak in hoger beroep gaat, dan gaat uw vordering tot schadevergoeding vanzelf mee. U ontvangt hiervan schriftelijk bericht. Als de officier van justitie noch de verdachte in hoger beroep gaat, kunt u, wanneer u het niet eens bent met de gehele of gedeeltelijke afwijzing van uw vordering, in een aantal gevallen zelf in beroep gaan. Het door u gevorderde bedrag moet dan wel hoger zijn dan 1.750 euro. De termijn waarbinnen u in hoger beroep kunt gaan, is drie maanden, te rekenen vanaf de dag van de uitspraak van het vonnis. Houdt u er wel rekening mee dat u dan een advocaat nodig heeft en dat de regels van het civiel recht van toepassing zijn. Een medewerker van een Juridisch loket of van Slachtofferhulp Nederland kan u adviseren of in uw geval hoger beroep mogelijk en zinvol is en vertellen hoe een en ander in zijn werk gaat.

Waar kunt u terecht voor meer informatie

Met vragen over schadevergoeding en voegen in het strafproces kunt u altijd terecht bij Slachtofferhulp Nederland. Ook voor vragen over het invullen van het formulier kunt u hier terecht.

Adressen

Slachtofferhulp Nederland

T 0900 01 01 (lokaal tarief)

Internet: www.slachtofferhulp.nl

Het slachtofferloket

Internet: www.slachtofferloket.nl

Postbus 51 Informatiedienst

T 0800 80 51 (gratis) op werkdagen van 08.00 tot 20.00 uur

Internet: www.rijksoverheid.nl

E-mail: via het contactformulier op www.rijksoverheid.nl/contact